

De werking van de Heilige Geest in ons leven Romeinen 8.12-17

Ds. Dr. Jos M. Strengolt

Heliopolis 2013; Arnhem-Nijmegen 2019

Vandaag vieren we Pinksteren: de dag waarop God zijn Geest uitstortte over zijn kerk. Je hoeft geen lid van een pinkstergemeente te zijn om dankbaar te zijn voor dit geweldige geschenk van God.

Zelf kom ik uit een pinksterachtergrond. Daarom waardeer ik alles wat we kunnen zeggen over de kracht van de Heilige Geest en over zijn gaven. Maar daar wil ik het vandaag niet over hebben. Misschien een andere keer.

De apostel Paulus had een rijke visie op de Heilige Geest. In Romeinen 8 krijgen we daar een prachtige inkijk in. Juist dat gedeelte wil ik vandaag bekijken, omdat het ons laat zien hoe de Heilige Geest werkt in de kerk én in ons persoonlijke leven.

1. Hij leidt ons tot gehoorzaamheid aan God

Allereerst: hoe weten we eigenlijk dat we kinderen van God zijn?

Paulus zegt: "Want allen die door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen van God." (Romeinen 8.14)

Als wij door de Geest geleid worden, mogen we er zeker van zijn dat we Gods kinderen zijn. Maar wat betekent dat eigenlijk: geleid worden door de Geest?

Dat kan in de praktijk verschillende vormen aannemen.

In Handelingen 2 en op andere plaatsen lezen we dat de Heilige Geest mensen kan vervullen met grote vreugde, liefde, vrede en soms zelfs een overweldigende ervaring van Gods nabijheid. Misschien heb jij zulke momenten ook wel gekend, waarop je heel dicht bij God was.

We zien ook dat de Geest de apostelen soms ergens naartoe stuurde, of hen juist tegenhield om ergens heen te gaan.

Heb jij wel eens sterk het gevoel gehad dat je iemand moest opzoeken, iets moest zeggen of doen, en later bleek dat precies het juiste moment te zijn? Dat jouw woorden die ander echt hielpen?

Tegelijk hoor je mensen soms zeggen: "Ik werd geleid door de Geest", terwijl ze eigenlijk impulsief handelen, zich niet voorbereiden op een preek of zelfs vreemd gedrag goedpraten. Dat is volgens mij misbruik van die uitdrukking. Dat is niet wat de Bijbel bedoelt.

In Romeinen 8 bedoelt Paulus iets anders. Hij zegt in vers 13: "Want als u naar het vlees leeft, zult u sterven; maar als u door de Geest de daden van het lichaam doodt, zult u leven."

De Heilige Geest helpt ons dus om een beter leven te leiden. En direct daarna zegt Paulus: "Want allen die door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen van God."



Paulus verbindt het werk van de Heilige Geest dus met een leven dat op God gericht is.

De Geest — God zelf die in ons woont, Gods kracht in ons, Gods denken in ons — trekt ons weg van de zonde en leert ons voor Hem te leven.

Hij wekt in ons het verlangen om onze Heer te gehoorzamen en voor Hem te leven.

Dat betekent niet dat we van de ene dag op de andere volmaakt worden. Het betekent wel dat wanneer we zondigen, er een stem in ons klinkt — de stem van de Heilige Geest — die ons oproept om ons leven te veranderen en terug te keren naar God.

God, de Heilige Geest, is aan het werk in ons leven en in onze gemeente om ons steeds opnieuw aan God toe te wijden.

Daarvoor werd de Heilige Geest met Pinksteren aan de kerk gegeven: om ons telkens weer naar God toe te trekken.

De Heilige Geest gebruikt daarbij verschillende middelen om ons geestelijk te laten groeien.

Hij gebruikt het Woord van God. Daarom moeten we luisteren, lezen en nadenken over de Bijbel. Hij gebruikt ook andere mensen die ons soms aanspreken of corrigeren. En Hij gebruikt de omstandigheden van ons leven om ons te leren meer op God te vertrouwen.

Als wij onze zonden, tekortkomingen en fouten ontdekken, hoeft dat ons niet wanhopig te maken of te laten twifelen aan Gods vaderlijke liefde.

Juist het feit dat wij onze zonden zien, is een duidelijk bewijs dat de Heilige Geest in ons werkt.

Onze gevoeligheid voor onze tekortkomingen laat juist zien dat wij kinderen van de Vader zijn.

2. Hij getuigt met onze geest dat wij kinderen van God zijn

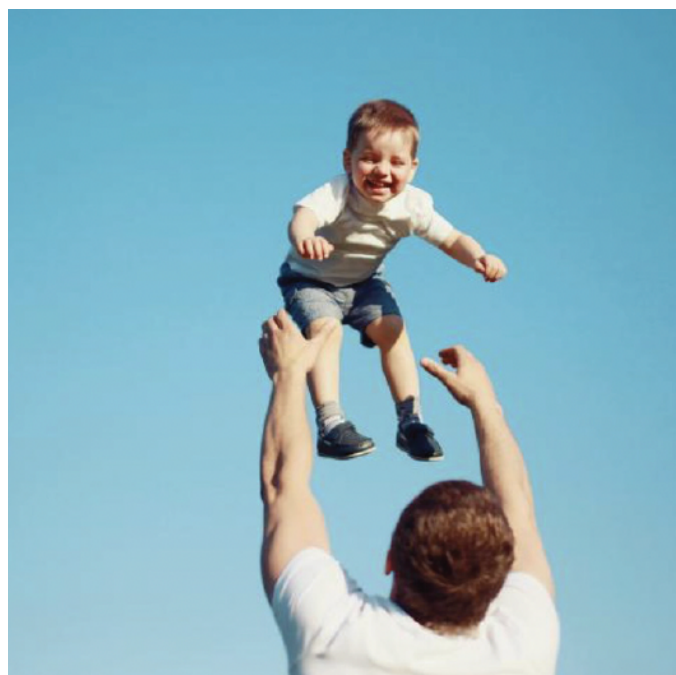
De tweede manier waarop de Heilige Geest ons ervan verzekert dat wij kinderen van God zijn, is dat Hij daarvan getuigt in onze eigen geest.

Paulus zegt: "De Geest Zelf getuigt met onze geest dat wij kinderen van God zijn." (Romeinen 8.16,

Ook dit heeft iets geheimzinnigs.
God spreekt tot ons.
Hij bevestigt in ons hart:
"Jij bent mijn kind."

Daarbij gebruikt de Heilige Geest het Woord van God.
Ook nu, terwijl je luistert, bevestigt Hij in je hart:
"Ik ben een kind van God."

Hij gebruikt de Bijbel, waarin Jezus heel duidelijk zegt dat iedereen die in Hem gelooft, een kind van God is.



De Heilige Geest laat ons ook de vrucht van zijn werk in ons leven zien.
Door zijn morele leiding verandert Hij ons.
Ja, langzaam. Heel langzaam soms.

Maar iedere verandering laat zien dat wij Gods kinderen zijn.

Daarnaast getuigt Hij ook op een directe manier tot ons hart.
Dat is het wonder van een God die met mensen communiceert.

Hij verzekert je ervan dat Hij jou als zoon of dochter heeft aangenomen.
Je hoort nu bij zijn gezin.

In het Romeinse Rijk bestonden duidelijke regels voor adoptie.
Getuigen speelden daarbij een belangrijke rol.
Er moesten zeven getuigen aanwezig zijn om de adoptie rechtsgeldig te maken.

Maar voor ons is één Getuige genoeg. De Heilige Geest getuigt dat wij kinderen van God zijn. En daarmee staat de zaak vast.

God de Vader heeft ons als zijn kinderen aangenomen doordat Hij ons heeft verbonden met het leven van zijn eniggeboren Zoon, Jezus Christus.

Doordat wij door het geloof één zijn geworden met Jezus Christus, de Zoon van God, zijn ook wij kinderen van de Vader geworden.

En de Heilige Geest die in ons woont, bevestigt dat.
Hij zegt tegen je:
"Je bent echt een kind van God."

3. Hij leert ons God aan te spreken als Vader

Paulus noemt nog een derde bewijs dat wij kinderen van God zijn.

De Geest brengt ons ertoe God aan te spreken als: "Abba, Vader."

En juist daardoor weten wij dat God ons als zijn kinderen heeft aangenomen.
Het woord "Abba" is Aramees.

Het is het woord dat Jezus zelf gebruikte toen Hij bad in de hof van Getsemane.
Het is ook het woord dat Jezus zijn discipelen leerde gebruiken toen Hij hen leerde bidden:
"Onze Vader, Die in de hemelen zijt..."

Wanneer Paulus zegt dat wij God "Abba, Vader" noemen, gaat het niet alleen over een persoonlijk gevoel dat God onze Vader is. Volgens mij verwijst hij ook naar het gezamenlijke gebedsleven van de eerste christenen.

Waarschijnlijk doelt hij op de gewoonte in de vroege kerk om regelmatig samen het Onze Vader te bidden.

Natuurlijk begint dat gezamenlijke gebed bij onze persoonlijke omgang met God.
Ons eigen hart roept tot Hem:

"God, mijn Vader..."

God aanspreken als Vader is iets heel bijzonders.
Het laat zien dat wij vertrouwen hebben.
Want zo'n aanspreekvorm veronderstelt nabijheid, intimiteit en het ontbreken van angst.

Is God dan niet boos op ons?
Is Hij geen gevaarlijke God?
Kunnen wij Hem echt zo dichtbij aanspreken?

Veel van onze islamitische vrienden hier in Nederland leven in grote angst voor God.
Zij kunnen Hem niet echt vertrouwen, omdat zij nooit zeker weten of Allah hen zal aannemen.

Ook weten zij nooit zeker hoe Hij zal handelen.
Hij zou hen kunnen verwerpen als zij niet iedere regel nauwkeurig naleven.

Maar wij mogen met vrijmoedigheid tot God bidden. Hij is onze Vader.
Dat wij Hem "Abba, Vader" mogen noemen, is iets ongelooflijk moois.

De Heilige Geest drijft Gods kinderen ertoe om met Hem te spreken.
Om persoonlijk, vertrouwelijk en vol vertrouwen met Hem om te gaan.
En juist dat laat zien dat wij werkelijk Gods kinderen zijn.

Voor ons voelt dit misschien heel gewoon.
Maar het is eigenlijk een wonder.
Hoe kunnen gewone mensen communiceren met de almachtige God?
En dat ook nog in een relatie van liefde en vertrouwen?
Dat kan alleen omdat God zelf, door zijn Geest, in ons woont en onder ons aanwezig is.

God gaf zijn Geest aan zijn kerk om ons in staat te stellen voor Hem te leven, Hem lief te hebben en met Hem te spreken.

De Heilige Geest is als een magneet die God in ons heeft gelegd en die ons steeds opnieuw naar Hem toe trekt.

Dat alles is mogelijk geworden doordat
God ons heeft geadopteerd.

Met slaven kun je hard en gemeen omgaan.
Maar je eigen zonen en dochters heb je lief en bescherm je, desnoods met je eigen leven.

Ons woord "adoptie" komt van het Latijnse *adoptio*.
Paulus verwijst in deze brief vooral naar de Romeinse wetten over adoptie.

In het Romeinse Rijk was adoptie een ingewikkelde juridische procedure.



Maar zodra de adoptie voltooid was, stond een geadopteerd kind juridisch volledig gelijk aan een natuurlijk kind.

Een geadopteerd kind kreeg precies dezelfde rechten als alle andere kinderen. Dat lijkt sterk op hoe wij vandaag in het Westen tegen adoptie aankijken.

In het Romeinse Rijk verloor een geadopteerde zoon alle rechten in zijn oude familie. Tegelijk kreeg hij alle rechten van een wettige zoon in zijn nieuwe familie.

Zijn oude leven was voorbij. Al zijn schulden uit zijn vroeger leven werden kwijtgescholden.

Volgens de wet begon hij als een nieuw mens. Hij stond volledig los van zijn verleden.

Voor de wet was hij zonder enige twijfel de zoon van zijn nieuwe vader.
De Romeinen namen dit uiterst serieus.

Keizer Claudius adopteerde de volwassen Nero als zijn zoon, zodat Nero later de troon van het Romeinse Rijk kon erven. Dat werd door iedereen als heel normaal beschouwd.

Een geadopteerd kind werd een wettige erfgenaam van alles wat zijn nieuwe vader bezat.

Conclusie

Onze aanneming tot kinderen van God heeft net zo'n ingrijpend gevolg.

Ons oude leven bestaat niet meer.
Onze schulden zijn volledig uitgewist.
Wij zijn nu werkelijk kinderen van God.
En Gods erfenis is ook onze erfenis.

Onze redding begon met Gods eeuwige plan.

Zij werd mogelijk doordat God met Kerst naar deze wereld kwam om ons te redden.
En zij wordt voltooid doordat God met Pinksteren naar zijn kerk kwam.

Hij leidt ons in een leven van liefde en gehoorzaamheid aan God.
Hij geeft ons de vaste zekerheid dat God onze Vader is.
En Hij leert ons om tot God te bidden als onze Vader in de hemel.

Daarom mogen wij zeker weten dat wij erfgenamen van God zijn en mede-erfgenamen met Christus.

Als kinderen van God zullen wij samen met Jezus Christus alles ontvangen wat de Vader aan zijn Zoon geeft.

Wat Christus erft, erven ook wij.
Want wij zijn kinderen van God.

En het mooiste van onze erfenis is de eeuwige gemeenschap met God. Daarvan mogen wij nu al iets proeven.

Met Pinksteren kwam God zelf in ons wonen om ons te laten delen in al deze heerlijke zegeningen.

Op een dag zullen wij voor altijd genieten van de heerlijke aanwezigheid van God: Vader, Zoon en Heilige Geest.

Maar vandaag al mogen wij, dankzij de Heilige Geest die tot ons gekomen is, daar een heerlijk voorproefje van ontvangen.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.